

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116227357
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4116227357.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členiek senátu JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Sone Vackovej, v spore žalobcu: D. T., narodený XX.XX.XXXX, bytom W. F. Z. XXX, zastúpenom: Advokátska kancelária JUDr. Roman BLAŽEK, s.r.o., so sídlom Pohraničná 4, Komárno, IČO: 36 721 123, proti žalovaným: v 1. rade L. T., narodený XX.XX.XXXX, bytom S. X, F., v 2. rade D. T.Z. narodená XX.XX.XXXX, bytom S.X, F. - D., zastúpených: JUDr. Gabriela Strýčeková, advokátka so sídlom Coborihó 2, F., o zaplatenie sumy 3 840 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu F. zo dňa 05. mája 2021 pod č.k. 16c/403/2016 - 119 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1.Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol. Žalovaným v 1. a 2. rade priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 3 840 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % titulom bezdôvodného obohatenia, pretože žalovaní užívali jeho byt bez právneho dôvodu. Počas konania prerušil konanie pre prebiehajúce súdne konanie vedené pod 14C/315/2015. Pokračoval v konaní, pretože Okresný súd Nitra vo veci vedenej pod sp. zn.14C/315/2015, rozhodol rozsudkom zo dňa 30.11.2018 tak, že žalovaní sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele 1/1 nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom F., katastrálnym odborom pre obec F., katastrálne územie R. D., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. X na l.p. v bytovom dome so súp. č. XXX, vchod o. č. X. postavenom na pare. reg. „C“ č. XXX/X a podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti 7840/3X360 k celku. Rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý odvolaním, o ktorom rozhodol rozsudkom Krajský súd v Nitre pod č. k. 9C/226/20X9-479 zo dňa X2.XX.2020, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie. Ďalej uviedol, že podaním zo dňa 22.0X.202X žalobca navrhol prerušenie konania podľa § X64 CSP do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Okresnom súde Nitra, pod sp. zn. X4C/3X5/20X5, v ktorom podal dovolanie, pričom táto otázka môže mať význam pre rozhodnutie súdu.

X.2. Z vykonaného dokazovania zistil, že na LV č. XXXX v čase podania žaloby bol zapísaný výlučný vlastník žalobca. Strany uzavreli nájomnú zmluvu X0.0X.20X3 (osvedčenie o pravosti podpisov zo dňa X4.0X.20X3), predmetom nájmu bol sporný byt na dobu určitú do X0.0X.20X4. Žalovaní sa ako nájomcovia zaviazali žalobcovi ako prenajímateľovi a vlastníčkovi bytu platiť mesačné nájomné vo výške X60 eur, ktoré bolo splatné do 2X. dňa v mesiaci. Rozsudkom Okresného súdu Nitra pod č. k. X4C/3X5/20X5-4X7 zo dňa 30.XX.20X8 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa XX.X2. 2020 pod č .k. 9 Co /226/20X9- 479 bolo určené, že žalovaní v uvedenom konaní vystupujúci ako žalobcovia v X. rade a 2. rade sú bezpodielovými spoluvlastníkmi v podiele X/X na nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom F., katastrálnym odborom pre obec F., katastrálne územie R. D., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX ako byt č. X na l.p. v bytovom dome so súp. č. XXX,

vchod o. č. X., postavenom na pare. reg. „C“ č. XXX/X a podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti 7840/3X360 k celku. Žalovaní sú v súčasnej dobe zapísaní ako bezpodieloví spoluvlastníci bytu v podiele X/X .

X.3. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania zdôvodnil s poukazom na ustanovenie § X64 CSP a uviedol, že zo žiadneho ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky nemožno vyvodiť, že prerušením konania jeho účastník stráca právo na to, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, musí sa všeobecný súd pri uplatňovaní procesného postupu podľa § X64 CSP spravovať preto aj požiadavkou, ktorá je obsiahnutá v tomto článku ústavy a ktorá ukladá povinnosť prijať príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie napadnutých vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote, aj keď prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, ešte nepominula (por. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 2X/00). Je ale potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv strán v súdnom konaní (čl. X7 CSP) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv strán konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo X50/20X0). Ďalej uviedol, že dovolacie konanie je samostatné štádium konania, ktoré nasleduje po právoplatnom skončení konania, pričom takéto konanie nie zákonnou prekážkou postupu konania. Nevzhladol dôvod na prerušenie konania, pretože pre prerušenie konania (v ktorom sa riešila otázka významná pre toto konanie) a plynutie času prišlo k tomu, že prejednávaná vec je toho času reštančnou vecou. Preto by ďalšie predlžovanie sporu bolo jednoznačne v rozpore s čl. X7 CSP, ako aj s článkom 6 ods. X Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

X.4. V ďalšej časti citoval ustanovenia § 45X ods. X, 2 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žalobcovi neprináleží domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, pretože v konaní vedenom na Okresnom súde F. pod sp. zn. X4C/3X5/20X5 bolo rozhodnuté, že kúpna zmluva uzatvorená medzi žalobcami a Mgr. S. je absolútne neplatná od počiatku. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu medzi žalobcami a E.. S. preto nemohlo dôjsť k nadobudnutiu vlastníckeho práva E.. S., čo malo za následok, že aj ďalšia kúpna zmluva uzatvorená medzi E.. S. a žalovaným (v tomto konaní vystupujúci ako žalobca) je absolútne neplatným právnym úkonom, keď nikto nemôže previesť viac práv ako sám má. Žalobca počas konania stratil aktívnu vecnú legitimáciu.

X.5. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. X CSP v spojení s § 262 ods. X CSP. Žalovaným úspešným v konaní priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania, o výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia.

2. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie zdôvodnené ustanovením § 389 ods. I písm. a), b) CSP. Namietal porušenie článku 6 CSP a nevyhovenie jeho návrhu na prerušenie konania do právoplatného skončenia dovolacieho konania. Uviedol, že zdĺhavé konanie nezapríčinil a nemôže byť na jeho úkor. V súčasnej dobe je jeho návrh nedôvodný, pretože nie je vlastníkom nehnuteľnosti. V prípade úspechu v dovolacom konaní by sa stal vlastníkom a jeho nárok by bol dôvodný. Tým že súd prvej inštancie návrh na prerušenie konania zamietol, odňal mu právo konať pred súdom.

3. Žalovaní sa vyjadrili k odvolaniu. Uviedli, žalobca odvolaním napadol všetky tri výroky rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. I: CSP - písm. b) že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- písm. d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

- písm. h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Citovali z rozhodnutia ústavného súdu posudzujúceho právo na spravodlivý súdny proces. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania považovali za správne. Poukázali na priebeh konania zo záverov ktorého vyplýva, že žalobca nemôže požívať súdnu ochranu. Odvolanie žalobcu nie je riadne odôvodnené, nešpecifikoval, akú inú vadu malo prvoinštančné konanie, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie. Odvolanie považovali za účelové a nedôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie navrhli ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. X CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP) a skutkovým stavom (§ 383

CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. X CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 39X ods. X CSP).

5. Žalobca podal odvolanie zdôvodnené ustanovením § 365 ods. X písm. b), d) CSP, nie aj písm. h) ako tvrdili žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preto skúmal, či súd prvej inštancie nezaťažil konanie vadou namietanou žalobcom majúcou za následok porušenia práva na spravodlivý súdny proces a zrušenie napadnutého rozhodnutia.

6. V zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo a verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávisle a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhoduje o jeho občianskych právach a záväzkoch. V zmysle článku 6 ods. X Dohovoru jednou zo všeobecných záruk spravodlivého pojednania veci pred súdom je zásada „rovnosti zbraní“. Tento princíp je jeden zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania a vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť jej protistraně. Koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého procesné strany musia dostať príležitosť predložiť nielen všetky dôkazy potrebné na to, aby ich návrh uspel, ale aj zoznámiť sa so všetkými dôkazmi a pripomienkami, ktoré boli predložené s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu a vyjadriť sa pred ním.

Právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie. Pritom nie je podstatné, či podľa názoru súdu ide o podanie skutkovo a právne významné alebo bezvýznamné, pretože túto skutočnosť posudzuje výlučne druhá strana konania. Každá strana musí mať možnosť nielen predložiť dôkazy a argumenty, ktoré považuje za nutné na to, aby jej požiadavky uspeli, ale aj zoznámiť sa s každým dokladom a pripomienkami predloženými súdu na účely ovplyvnenia jeho rozhodnutia a vyjadriť sa k nim. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom-ktorom konkrétnom prípade, pričom miera tohto porušenia má za následok nespravodlivý súdny proces. Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 CSP). Rovnosť pred súdom je výrazom rovnosti strán civilného sporového konania. Rovnosť pred zákonom a rovnosť pred súdom znamenajú rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných aj procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči každej strane sporu. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (m. m. PL. US 43/95). Za prejav porušenia zásady rovnosti procesných strán civilného sporového konania nemožno považovať to, že súd mal za preukázané a pre meritórne rozhodnutie určujúce to, čo uvádzala jedna z procesných strán.

7. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie neprerušil konanie napriek tomu, že vo veci X4C 3X5/20X5 podal dovolanie. Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania nie je prípustné odvolanie, preto odvolací súd nemohol preskúmať uznesenie súdu prvej inštancie. Mohol iba posúdiť, či tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

8. Odvolací súd len dodáva, že Ústavný súd SR v rozhodnutí zo dňa 2. júna 2009 sp. zn. II. ÚS 220/09-X5 vyslovil, že dovolacie konanie nie je zákonnou prekážkou postupu konania taxatívne vymedzenou v § X07 - § XXX OSP, preto všeobecný súd nemôže nekonať a nerozhodovať vo veci len z dôvodu, že je začaté dovolacie konanie.

9. Odvolací súd nespochybňuje, že ide o právny názor vyslovený v rozhodnutí najvyššej súdnej authority, avšak ide o rozhodnutie, ktoré bolo vydané v roku 2009, je staršieho dáta a jeho aktuálnosť je v súčasnosti prekonaná. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na ustanovenie § X64 CSP, ktoré upravuje fakultatívne prerušenie konania, pričom ako jediný dôvod stanovuje, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. Podľa názoru odvolacieho súdu je nesporné, že aj dovolacie konanie je konaním súdnym a zároveň výsledok dovolacieho konania v ktorom sa rieši otázka vlastníctva nehnuteľností, má zásadný význam pre rozhodnutie v spore o zaplatenie nájomného, najmä z dôvodu, že od neho sa odvíja aktívna vecná legitímácia žalobcu v spore. Pritom je právne bezvýznamné, že

rozhodnutie napadnuté dovolaním už nadobudlo právoplatnosť, vzhľadom na oprávnenie dovolacieho súdu dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť.

X0. Ústavný súd vo svojich nových rozhodnutiach (napr. II ÚS X99/20X9) skonštatoval, že pred záujmom na konaní bez zbytočných prieťahov treba preferovať záujem na spravodlivom rozhodnutí. Z vlastnej rozhodovacej činnosti odvolacieho senátu je známy názor ústavného súdu, ktorý zrušil jeho rozhodnutie, pretože vo veci konal napriek jeho vedomosti o prebiehajúcom dovolacom konaní.

XX. Odvolací súd pre procesnú vadu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vo svojom novom rozhodnutí rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).